

від ефективності заходів у межах антикризового фінансового менеджменту. Антикризове управління фінансами є самостійною системою, оскільки є сукупністю елементів, що пов'язані спільними цілями, функціями та механізмом.

Система антикризового управління фінансами підприємств має бути побудована таким чином, щоб забезпечити попередження негативного впливу чинників фінансової кризи, їх нейтралізацію та уможливити адекватні заходи щодо подолання фінансової кризи (у разі її настання). Один із варіантів побудови системи антикризового управління підприємством пропонує Долбнєв Д. В. Така система включає постійний моніторинг фінансового стану підприємства, діагностику банкрутства для виявлення кризових явищ на ранній стадії та проведення необхідних заходів по їх швидкому усуненню та недопущенню у майбутньому [4, с. 246].

Як вважає Литовченко О. Ю., антикризове фінансове управління підприємством реалізує свої основні завдання шляхом здійснення певних функцій, як загальних, так і специфічних. Загальні функції полягають у формуванні ефективних інформаційних систем, що забезпечують оптимізацію управлінських рішень; здійсненні ефективного контролю за реалізацією антикризових управлінських рішень. Специфічні функції – діагностика кризових симптомів; відновлення фінансової стійкості підприємства; усунення неплатоспроможності підприємства; забезпечення фінансової рівноваги у процесі розвитку підприємства; розробка загальної стратегії фінансового оздоровлення підприємства [4, с. 249]. У цілому система антикризового управління фінансами підприємств має включати два рівні, які передбачають антикризові заходи макроекономічного характеру, які здійснюються державою для запобігання чи подолання кризи у реальному секторі економіки; антикризові заходи, що реалізуються на мікрорівні, з ініціативи менеджменту підприємств.

Література

1. Оборська С. В. Концептуальні засади формування системи антикризового управління промисловим підприємством / С. В. Оборська// Проблеми економіки та управління: Вісник НУ «Львів. політехніка». – 2008. – № 628. – С. 592–595.
2. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник / Л. О. Лігоненко. – К.: КНТЕУ, 2005. – 824 с.
3. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: монографія / О. О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2004. – 268 с.
4. Долбнєв Д. В. Сучасні тенденції банкрутства підприємств в Україні та заходи по запобіганню їх неплатоспроможності / Д. В. Долбнєв// БІЗНЕС-ІНФОРМ. – 2015. – № 10. – С. 244–250.

Міщерук А. Б., ст. гр. ФСГзм-21
Кнейслер О. В., д.е.н., професор

НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансовий стан підприємства визначається низкою факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Основним чинником впливу на фінансовий стан є його фінансова стабільність. В умовах досягнення фінансової стабільності підприємство є незалежним від зовнішніх кредиторів і зменшується ризик ймовірності банкрутства. Фінансово стабільне підприємство є платоспроможним і має можливість своєчасно розраховуватися за своїми боргами.

Основним фактором, що визначає фінансову стабільність підприємства, є наявність власних джерел формування фінансових ресурсів. Оскільки обсяг власних джерел фінансування підприємства визначає потребу в залученні зовнішніх фінансових ресурсів. Збільшення частки власних фінансових ресурсів зменшує залежність підприємства від зовнішніх інвесторів та збільшує рівень фінансової стійкості. Вагомим джерелом формування власних фінансових ресурсів є прибуток підприємства. Від розміру прибутку залежить обсяг власного капіталу підприємства.

У процесі дослідження альтернативних напрямів покращення фінансового стану підприємств, нами визначено низку заходів:

1. Підвищення темпів зростання обороту. Підвищені темпи зростання обороту потребують і підвищеного фінансування. Це пов'язано, передусім, із зростанням змінних і постійних витрат, роздуванням дебіторської заборгованості, інфляцією витрат. Тому в даному випадку підприємству слід віддавати перевагу не внутрішнім, а зовнішнім джерелам фінансування з акцентом на позичкові засоби, оскільки емісійні витрати, витрати первинного розміщення акцій і подальші виплати дивідендів частіше всього перевищують вартість боргових інструментів.

2. Оптимізація структури активів. Якщо підприємство має у своєму розпорядженні значні обсяги активів загального призначення, то вони у змозі стати забезпеченням подальших кредитів. Ефективне використання кредитних коштів дозволить отримати приріст до рентабельності власних засобів підприємства за рахунок перевищення їх рентабельності над витратами, що будуть понесені у вигляді плати за кредит.

3. Отримання домовленості з боку постачальників щодо відстрочки платежів (комерційний кредит), з боку працівників підприємства. Відстрочки платежів дозволяють поповнити на певний час поточні фінансові потреби.

4. Оптимізація суми оборотних засобів підприємства. Для цього є доцільним використати досвід щодо нормування оборотних засобів, що дозволить підвищити рівень обіговості оборотних засобів, зменшити їх обсяг, таким чином вивільнивши частину фінансових ресурсів з обороту.

5. Прорахунок оптимального розміру партій поставок, при яких мінімізуються поточні витрати по обслуговуванню запасів.

6. Розробка договорів з гнучкими умовами оплати праці та гнучким ціноутворенням, контроль розрахунків з дебіторами, оцінка реального стану стосовно розрахунків з дебіторами.

7. Вибір оптимальної політики комплексного оперативного управління поточними активами і поточними пасивами підприємства, що дозволить оптимізувати тривалість фінансово-експлуатаційного циклу обороту капіталу підприємства.

Мороз Т. О., ст. гр. ФСГм-12
Мартинюк В. Ф., к.е.н., доцент

ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Фінансова стійкість господарюючого суб'єкта, як поняття, у сучасних дослідженнях розглядається у своїй більшості з точки зору її відповідності одному з традиційних умовно виділених типів стійкості. При цьому питання управління фінансовою стійкістю у контексті кризового фінансового стану господарюючого суб'єкта практично не охоплені, тому що у цьому випадку господарюючий суб'єкт вже вимагає реалізації методів антикризового управління. Таким чином, настає якась перехідна грань між використанням методів управління фінансовою стійкістю і методів антикризового управління при критичному (передбанкрутному) стані господарюючого суб'єкта, для якого ризику втрати фінансової стійкості вже фактично реалізувалися. Тут якраз і відбувається перехід від прийняття управлінських рішень на основі критеріїв забезпечення довгострокових стратегічних цілей підприємства, максимізації прибутку до прийняття рішень на основі критеріїв максимізації грошового потоку, економії грошових коштів, у т. ч. з урахуванням реалізації заходів, які не логічні з точки зору звичайного управління. Даний момент також є важливим з точки зору розвитку практики управління, оскільки кожен власник бізнесу (активу), навіть у разі досягнення критичного фінансового стану господарюючого суб'єкта, має на меті не допустити втрату активу. Не зважаючи на наявність досить широкого спектру навчальної літератури, практика управління вимагає адаптації базових теоретичних методів під галузеву специфіку кожного господарюючого суб'єкта.

Слід зазначити, що галузі сільського господарства сьогодні приділяє досить пильну увагу держава і реалізуються заходи державної підтримки. При